

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Elmentek a katonák.

Elmentek a magyar föld fiai. Harsog a kürt, szól a trombita, pereg a dob, a magyar hadsereg utra kelt és megy a hát felé.

Szemünk megtelik könnyel, szívünk elfacsarodik a bucsuzás szomorú szavaitól, torkunk elszorul — és mégis azt kiáltjuk: éljen a haza, éljen a szabadság, — előre katonák!

Fegyverben áll a magyar nép. Egy királyi szó hangzott végig az országon. Fegyverre magyar! Orozva törnek reád, királyi vérben gázol a gyilkos, kinek töre most már a nemzet szívének van irányozva. Fegyverre magyar! Ránts kardot, becsületed van kockára téve, a világ gunyakacaja kisér, a gyilkosok örjögve ássák számodra a sirt.

A magyar nép megérté a szózatot. Kirántá ősi kardját kiáltja: előre. Az ifju, az öreg, a leány, az asszony szemében az öröm tüze lángol, ha sir az egyik, vigasztalja a másik: a hazáért megyünk, a hazáért halunk meg.

Szép az élet, de mit er az, ha nincs egy nyugodt pillanatkunk. Orgyilkosoktól kell remegnünk mindennap, itt a saját hazánkban, saját házukban. Mit ér az élet, ha más nép lenéz bennünket, ha nincs becsületünk, ha egy félvad szervián durva arculütését tűrni tartozunk.

Hol volt eddig a magyar? Mit csinált, hogy ezt türte? Talán aludt? Talán elfeledte a multat? Talán kihalt már belőle a harci vitézség?

Felébredt a magyar. Felébredt a mult minden keserűségével telítve és ütésre emelte fel karját. Eddig türt a magyar, hitte, hogy a nagyszáju gyászvitézek majd csak elhallgatnak és békében hagyják a magyart. Nem így történt. A nagyszáju szunyog addig boszszantá az alvó oroszánt, míg az felébredt és elindult, hogy ellenségeit összemorzsolja.

Ne bánts d a magyart! Ez az a szent ige, mely most is lángbetűkkel van beírva minden magyar szívébe. Ne bánts d, mert ha megharagszik, olyant

üt, hogy annak hangja országokat rázkódtat meg. A magyar becsülete drága, holmi rongy szerviántól azt bemocskolni nem engedi. A magyar él, míg van becsülete, de meghal, ha országa, hazája azt kívánja.

Harci zajtól zajos a róna. Nincs madárdal, nem hallatszik az aratók vig danája. Az arany kalászkok kékébe rakva — az aratók pedig mennek a csatába. A cséplőgépek bugását felváltotta a puskaropogás, az aratók dalát a harci riadó, a négy folyó és a hármashalom országában, Kárpátoktól le az Adriáig, hangzik a nóta:

Ferenc József azt üzente,
Elfogyott a regimentje...

és a magyar hadsereg a délibábos rónán masiroz lefelé Belgrád alá, leszámolni a gyilkosokkal és a katonák ajkáról kitor a lelkesedés: *éljen a király, éljen a haza.*

Elmentek a katonák. Egy évtized keserűségét vannak ők hivatva megbosszulni a magyar nemzet becsületét vannak ők hivatva helyreállítani és amikor mennek a katonák Szerbia felé, egyé olvad a magyar, a párt-sorompók lehullanak, testvér lesz újra a testvér, jóbarát lesz a haragosból és nincs senki, kire ráillenék a költő szavai:

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.

Belgrád alól ágyuszó hallik. Magyar csapatok bevonultak az ellenség földjére.

Végre.

Leborulunk előtted magyarok Istene, hogy ezt a napot megengedted érnünk. Régen kellett volna már ezt tenni, de te, magasságban lakozó, bizonyára nem akartad. Bölcseséged és türelmed nem akarta a vérontást, azért magyar népedet visszatartottad a háborútól. De most már szabad a vérontás, mert magyar népedre orozva törnek, el akarják tőle venni azt amit ezeréve oly hősieesen megtartott.

Ezt az ezeréves hazát akarják eltörölni a föld színéről a sehonnai bitangok. Tervük

azonban nem sikerül, mert él még a magyarok Istene ott fenn a magasságban, ki uralkodik a világok felett.

A magyar fiuk a gyűlölt szerb földön vannak, leckét adni a gyilkos népnek, mely előtt nincs becsület, nincs tisztesség, mely leszurja testvérét, barátját és meggyilkolja királyát. Ezek a banditák gyilkolták meg a magyar trón örökösét, ezek akarják a magyar Kánaánt, Bácskát elfoglalni.

Abból azonban nem lesz semmi. Él magyar, áll Buda még.

Mi, akik itthon vagyunk, sirunk és szomorkodunk. Sirunk és szomorkodunk azért, mert nem lehetünk ott, ahol jelen lenni minden magyarnak kötelessége volna: a harcmezőn, hol testvéreink, fiaink küzdenek a királyért, és a magyar hazáért.

A délibábos róna, a szőke Tisza partja csendes most már. A szőghaju, tüzes szemü legények a harctéren vannak, csak az öreg asszonyok vannak itthon

Harsog a kürt, szól a trombita, pereg a dob, harci daltól részeg a katona és a magyar hadsereg szuronytszegezve tör előre a világtörténelem halhatatlanságába.

ITTHON.

Megszűnnek lassanként a mult hét siralmi.

Arra már bátrabbak és teljesen elszántak vagyunk.

Az anyák büszkén emlegetik távollevő fiaikat, a feleségek férjeiket, testvérek testvéreiket.

Jönnek, mennek az itthon maradtak. Eladnak, vásárolnak. Az utcák azonban csöndesebbek, mint egyébkor.

A kereskedések forgalma csökkent. Csak a fűszer- és liszt üzleteknek vannak vevők. Vigasztalásul azonban a ruhásboltokba is be beszoznak az ismerős menyecskék: Veszünk, veszünk mindent, ha hazajönnek fehér ruhát, piros ruhát.

Az árak emelkedtek. Sietve vásárol, aki teheti. Ki tudja, mit hoz a holnap?

Annak egy pár cipőt visz haza egy gyerek. Feltételesen vállalta a munkát egy hét előtt a gazdája

róla ki, nem üt a szerb háboru. A feltétel tényleg valósággá lett. Ő azonban bevégezte az ígért munkát.

Hjah, úgy látszik, hogy a „ha“ szócska még nem emelkedett a mindennapi életben oly fontosságra, mint az európai diplomáciában.

Tehát aki csak teheti; gyűjtöget télire. Hordják haza a lisztet, cukrot, fűszereket, szedik a tojást, aprójószágot, készítik a tarhonyát. Legfőbb gond természetesen a kenyérnek való... A jótékonyság is bontogatni kezdi hófehér szárnyait.

Enyhület a szenvedőknek, segítség az elhagyottaknak! Közben csoportok képződnek. Elmélyednek a találgatásokban. A templomtérrel le lenéznek a terjedelmes legelőre s azon tul a szántó- és veteményföldekre:

Szép Magyarországnak legszebbik, legmagasabb vidékére. Mindenki a politikai eshetőségekről beszél. Közben megtanulja a nép, hogy a káposztát, paprikát, hagymát áruló „szerbiány“ nem szerb, hanem bolgár. Tehát jó barát.

Szó esik németről, franciáról, angolról, törökről, görögről, de legtöbbször a muszkáról.

Muszka és szerb!...

Mikor nyolc-kilenc nap előtt bucsuztak a férfiak, e miatt a két szó miatt lett a Panna asszony az állomáson olyan sárga, mint a viasz olyan merev, mint a fa. A vonat megérkezett az ura váltig egyenesítette volna fiatal párját a saját lábára:

— Panna lelkem, hát állj meg mán! Ládd menni köll...

Végre is odatámasztotta asszonyát a rácshoz.

Vigyázzanak rá kentek!...

Ma már mindketten mosolyognak ezen. Ma már azt is jobban tudják, hogy mennyire szeretik egymást.

Ugyanis valami jószágos gondolat a népfelkelők egy részét párnapra — újabb behívásig hazaengedte.

Másodszor is megindult tehát a mezei munka. Sokan ezen a héten, de valamenyien készen lesznek a jövő héten. Aztán mehetnek a férfiak, is az ifjak után. S menni fognak ők is nyugodtan, bátran, szívükben szeretettel a haza iránt és mély gyűlölettel a hon, a trón, a becsület ellenségei iránt.

Estefelé behuzódik a nép. Csöndes az utca. Nagy kapu, kis kapu ildomosan csukva vannak. Melyik

lány szégyenkeznek most legény-nyel oda kiállni, enyelegni? Melyik merné bevallani, hogy az ő párja nem katonáéknál van?

Végre leszáll az alkony. Mind gyérebbe a künn járókelő. Belülről halk nótaszó hallatszik ki a holdvilágos utcára:

Hejh, de szépen zörög,
hejh, de szépen zörög
A gőzkocsi kereke
Mikor a belseje,
mikor a belseje
Regutával van tele...

Csak annyira hallatszik az is, mintha az alvó magyar falu szivdobbanása lenne.

Soha még ilyen kedvesnek, ilyen nemesnek, méltóságosnak nem láttuk a magyar népet, mint a megpróbáltatások ezen napjaiban.

A mezők, szőlők egyszerű csöszzeit, a Magyarország legszegényebbjét hejh de százszorosan többre becsülhetjük az alattomos királygyilkos, gyáva asszonygyilkos szerb katonatisztek bármelyikénél is!

Az áldott magyarság minden tagjának győzedelmesen kell hazajönnie, diadalkoszorúval tiszta homloka körül.

A távozottakat az itthonmaradtak imái kísérik. Velük vagyunk mindig és mindenütt.

Anyák, fiatal hitvesek, szerető remegő ajkkal, rejtett, forró könnyel a szemökben suttojják a távollévő kedves nevét. Alázattal hajlik megannyi fő az imakönyv fölé: „Isten, végtelenül irgalmas Isten! Add vissza nekünk az eltávozott kedveseket! Lobogjon fel újra vigan az édes tűzhely meleg lángja! Tartsd meg nekünk a szép hont, a jó öreg királyt!”

Remélünk és bizunk a jó diadalában. Az igazságnak csak győzői lehetnek, vesztesei nem...

Vitos Jánosné.

Milyen lesz az állam segítsége?

Annak a segítségnek a mértékét és jogcimeit, amelyet az állam bevonultak családtagjainak nyújtani fog, az 1882. évi XL. törvénycikk állapítja meg. Ez a törvény kimondja, hogy mozgósítás esetében behívott tartalékosok, póttartalékosok és honvédek, valamint katonai és tábori szolgálatra berendelt védkötelesek és a népfölkeléshez tartozók gyámolító nélkül maradt családjai segélyre tarthatnak igényt.

Segélyezésre a behívottak családjának következő tagjai birnak igénnyel a) a behívott törvényes neje, gyermekei és unokái, ha azoknak más gyámolítója nincsen, b) apja, anyja, nagyapja, nagyanyja, ha béke idején a behívott tartotta el őket; c) apósa, anyósa, végül d) testvérei, ha ezeket is egészben vagy részben a behívott tartotta el és az hitelesen igazolható.

A segély az erre jogosított minden egyes családtag részére fejenként jár. A segélyezés összege különböző. Minden egyes városban és községben annyi, illetve akkora, amennyi az illető helységben katonai átvonulási és élelmezési illeték fejében még béke idejében

egy-egy napra megállapított. Budapesten jelenleg a katonai átvonulási élelmezési illeték fejenként és naponként hetvennyolc fillérben van megállapítva. Eszerint a behívott felesége és minden nyolc évnél idősebb gyermeke fejenként és naponként hetvennyolc fillér állami segítségben részesül. Ha apa, anya, nagyapa, nagyanya, após, anyós vagy közös háztartásban és a behívottal vagy ellátásukról egészben vagy részben a behívott gondoskodott, akkor ők is megkapják naponként az átvonulási élelmezési illetéknek megfelelő összeget. Nyolc évesnél fiatalabb családtag részére a személyenként meghatározott segélyezésnek csak a fele jár. Budapesten tehát minden nyolc éven aluli gyerek után fejenként és naponként 39 fillér a segélyezés összege. Ha a segélyezett családjának saját lakóháza vagy ingyen lakása nincs, lakásilleték is jár neki és pedig ellátási illeték fele, de nem fejenként, hanem családonként, azzal a korlátozással, hogy ez a lakásilleték negyedévenként nem haladhatja meg a család által fizetett lakbér összegét. Az egyes család összes tagjai részére engedélyezendő segély együttesen véve nem lehet nagyobb, mint a bevonultnak átlagos egy napos bére, illetve keresménye volt. Azok a családtagok pedig, akiket a behívott csak részben tartott el, az ellátási illeték összegét is az elmaradt támogatásnak megfelelő arányban kaphatják.

A törvényes módon megillető, kiutalandó és kifizetendő segélyekbe nem szabad beszámítani sem az állam részéről más címen adott, sem a hatóságok, községek vagy magánosok által nyújtott pénzbeli vagy természetbeni segélyeket. A család tagjainak segélyezése azon a napon kezdődik, amelyen a behívott tartózkodási helyéről csapatjához elindult és addig tart, amíg családjához vissza nem tér. A harcúteremen vagy a katonai szolgálat tartama alatt elhalt családtagok családtagjai a behívott elhalálása napjától számítva még hat hónapon át részesülnek az általuk addig élvezett segélyben. A segélyezés megszűnik, ha a behívott csapatjától megszökött, vagy súlyos börtönre, vagy ennél nagyobb büntetésre ítéltetett. A segélyre igényt bíró családtagok a belügyminiszter rendeletére az illetékes közigazgatási hatóság összeírja, a családtagokra és a behívott kereseti viszonyaira vonatkozó adatokat az előjáróság megállapítja és azután közzhírré teendő napon és helyen megkezdődik időszakonként előreláthatólag hetenkénti összegekben a segélyezésük kifizetése.

A katonák családtagjainak segélyezése ügyében a belügyminiszter 5447. szám alatt körrendeletet intéz a törvényhatóságok első tisztviselőihez. Ebben föl hívja őket, hogy a családfőntartó nélkül maradtak ügyes-bajos dolgairól gondoskodjanak és hívják föl a polgárságot, hogy a hatóságnak ezt a munkáját könnyítsék meg közreműködésükkel.

□□□□□□□□□□□□□□□□

A
MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)
9

HIREK

— A behívott mindszenti katonák családjainak segélyezése. Az itthonmaradtak legfőbb és legidősebb gondja most a behívott katonák segélyezése. Az egész országban lelkes akció indult meg ez irányban s a mozgalom élére maga gróf Tisza István miniszterelnök állt. Mindszenten Dr. Dósa István főszolgabíró vette kezébe a nemes mozgalom irányítását. Lelkes hangú felhívást bocsátott ki, melyben a társadalom színe-javát egy értekezletre hívta össze, melyen határozni fognak a segélyezés módozatairól. Ez az értekezlet ma, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a község háza tanácstermében. Reméljük, hogy azon a meghívottak teljes számban jelennek meg.

A felhívás szövege a következő:

Ő császári és apostoli királyi Felségének hívó szavára államunk biztonságának és tekintélyének megvédelmezése végett az elmúlt napokban hadba kelt községünk lakosságának csaknem egytized része.

Közel egy ezer ember hagyta oda Mindszenten a szerető ott-hont, a meleg családi fészket, hogy tanúságot tegyen a tiszamelléki mágyar hazaszeretetéről és hagyományos hadi erényeiről.

A nemes lelkesedés és szilaj harcvágy mellett bánatot és elfojtott könnyeket is vittek magukkal és hagytak itt. Ki gondoskodik a családról?

Övéké a dicsőség útja, babérral koszorúzva hazahozni a zászlót: a mienk, akik visszamaradtunk: gondoskodni a hadra kelt családtagjairól; a bánat felhőt eloszlatni s a könnyeket letörölni...

Ebből a célból a szükséges tennivalók megbeszélésére tisztelettel felkérem, hogy folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a község háza tanácstermében megjelenni sziveskedjék.

Mindszent, 1914. aug. 3.

Hazafias tisztelettel
Dr. Dósa István
főszolgabíró.

— Istentiszteletek. A mindszenti róm. kath. templomban naponta kétszer tartanak istentiszteletet hadba vonult fiaink győzelméért, koronás királyunkért és szeretett hazánkért. A múlt vasárnap a mindszenti zsidótemplomban is istentisztelet tartatott, melyen főtisztelendő Böhler Gyula főrabbi a frigszekrény előtt szép könyörgést mondott fegyvereink győzelméért, királyunk és hazánk dicsőségeért és a hadba vonuló katonaságért, lelkesítve a hiveket és vigasztalva a bevonult harcosok itt maradt családtagjait. A háboru tartama alatt minden istentiszteleten külön alkalmi imát fog mondani a főrabbi a fegyvereink dicső győzelméért és vitéz harcosainkért, akik a legszentebb kötelességet teljesítik, életüket és vérüket áldozák a haza oltárán. A hivek között

is szétosztott a főrabbi naponként elmondandó imádságot.

Isten áldása legyen fegyvereinken, királyunkon, hazánkon és vitéz hadseregünkön!

— Kétkoronás bankjegyek kibocsátása. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa, mint a tegnapi osztrák császári rendelet kibocsátása után előrelátható volt, elhatározta, hogy legrövidebb időn belül kétkoronás bankjegyeket fog kibocsátani. A bankszabadalom értelmében a jegybank erre nincs feljogosítva, azonban Magyarországon a kivételes törvény, Ausztriában pedig a tegnap kiadott császári rendelet felhatalmazza a két kormányt, hogy szükség esetében az Osztrák-Magyar Banknak a bankszabadalom kikötéseitől eltérő engedményeket tegyen. A kétkoronás bankjegyek kibocsátására mindkét kormány engedélyt fog adni, mert a forgalomnak a jelen viszonyok között nagymennyiségű aprópénzre van szüksége és mert tartani lehet attól, hogy a közönség műveletlen része minden ok nélkül el fogja rejteni az ezüst koronásokat és a nikkilveretű váltópénzeket. A kétkoronás papírpénz a koronaértékű számitás előtt állandóan forgalomban volt és a kis egyfórintosok még bizonyára mindenkinek élénk emlékezetében vannak.

— Leégett a sándorfalvi kastély. Hétfőn reggel 8 órakor eddig még ismeretlen okból kigyulladt a sándorfalvi Pallavicini-féle kastély, amelyben Marosy Pál jószágigazgató lakik. A tüzet a kastélyban levő cselédség vette észre, akik fellármázták a házat és a sándorfalvi községi előjáróságot értesítették a veszedelemről. Mivel azonban a sándorfalvi önkéntes tűzoltók legnagyobb része katona, a szegedi tűzoltósághoz fordultak segítségért. Fél 11 órakor érkeztek meg a szegedi tűzoltók egy benzinmotoros szivattyúval, amely után a munkában talált sándorfalvi tűzoltókkal karöltve hamarosan megszüntették a veszedelmet. Kedden délelőtt bizottság szállt ki a tűz színhelyére, amely megállapította, hogy ellentétben az elterjedt hírek, a tüzet nem a kéménybe épített szarufák — mert olyanok nincsenek is, — hanem valami más eddig még ismeretlen ok idézte elő. A kárt 12,000 koronára becsülték, amely azonban biztosítás révén megtérül.

— Kevés a tűzoltó. Tűzoltóságunk létszáma az utóbbi időben nagyon leapadt, részint kivándorlás, részint elhalálozás és katonai behívások folytán. Most a legnagyobb veszély idején: a betakarítás és cséplés hónapjában a vezetés a legnagyobb aggodalommal néz elébe egy esetleg bekövetkező tűzvésznek. Számitván az eshetőségekre, a parancsnokság azon megállapodásra jött, hogy lapunk utján felkéri a tűzoltói tevékenységre magukat megfelelőeknek érző 16 éven felüli korban levő férfiakat, hogy akik a háboru tartamára — különösen ezen veszélyes időszakban — erre vállalkozni hajlandók, mint az együletet kiegészítő

önkéntes tűzoltók alulírott főparancsnokságnál vagy helyettesénél mielőbb jelentkezni szíveskedjenek. A jelentkezők részben egyenruhával, részben karszalaggal láttatnak el. A jelentkezést sürgősen kérjük, hogy a létszámról tájékozva lehessünk. A jelentkezők a további utasításokat 6 napon belül együttesen fogják a vezetőségtől megtudni. Mindszent, 1914. évi aug. hó 8-án. Wimmer Károly főparancsnok, Vitos János parancsnok.

— Méhszurás reuma ellen. Már a régi jó öregek is emlegették, hogy meghűlésből eredő reuma ellen gyógyhatással bír a méhszurása. A szurás helyén ugyan kissé fájdalmas daganat szokott támadni, amely hamarosan elmulik s vele együtt a reuma is elmulik. Különös, hogy vannak egyes emberek, kikre a méh fullánkja nem bír látható behatással, de ha ezeknek valamely testrésze reumát kap, a méhszurás ezen a részen daganatot idéz elő, melynek fenti gyógyhatása is észlelhető.

— Lesz már só bőven. Az utóbbi napokban nemesak Mindszinten, de Szentesen is az a hír járta, hogy nagy sóhiánynak nézünk elébe. Háborus időkben mindig akadtak képzelődők, akik beteges gondolkozásmódjukkal hamarosan kitalálnak ilyfajta riasztó híreket. Jóllehet, mi meg voltunk győződve ezen hírek valótlanágáról, mégis hogy közönségünket megnyugtassuk, az illetékes tényezőkhöz fordultunk információért. Ezek megszerzése után bátran jelenthetjük, hogy sem Szentesen, sem Mindszinten és Szegváron, valamint környékén sóhiány nincs és nem is lesz. A Szentesi Kenyér-gyár r.-t. sóraktára oly hatalmas méretű és gazdag tartalmu, hogy beláthatatlan időkre elegendő só áll ott a nagyközönség rendelkezésére, s akik Mindszinten esetleg nem jutnának sóhoz, ott a rendes áron mindig kaphatnak annyit, amennyire csak szükség van. De Mindszinten is van só bőven. Bak-say Illés kereskedő tegnap három kocsi sórakományt hozott Szegedről, miután a vasut jelenleg még nem vehette föl a rendes teheráru-forgalmat. — Ugy tudjuk, hogy a többi fűszerüzletek is el vannak látva nagy mennyiségű sóval s az már minden kereskedésben kapható. — Azért hoztuk tudomásra ezen tényt, nehogy lakosságunk fölüljön oly riasztó híreknek, melyek mostanság egymást túllícitálják.

— A tojások elrakása télire. A nyári hónapokban raknak a tyukok legtöbb tojást, azért ilyenkor van a tojásna a legkisebb ára. Az élelmes gazda arra az időre is gondol, amikor télen majd szükében leszünk a tojásnak s az ára még egyszer annyi lesz, mint a nyári hónapokban s ha télire félretettünk az olcsó nyári tojásból, a konyha részére is sokat takaríthatunk meg és az eltett tojásból jól is pénzselhet az előrelátó gazda. A tojásokat legjobb mézvízbe elrakni. A mézvíz készítésénél körülbelül 6 liter vizet számítnak egy deka

meszet. Hogy a tojások jól elálljanak, ahhoz szükséges, hogy mikor a mézvízbe tesszük a tojásokat, azok egészen frissek legyenek s hogy a mézvíz ne legyen levegőnek kitéve. Ha az edényt, amelyben a tojásokat a mézvízben tartjuk, nem tudjuk sziníg tölteni és úgy elzárni, hogy a levegő a méz felületét ne járja, akkor a mézvizet időnként fel kell frissíteni vagy egészen ujjal cserélni ki. Feltétlenül szükséges továbbá az is, hogy az edényt, melyben a tojások a mézvízben állanak, mérsékelten alacsony hőmérsékletű helyen tartsuk. A mézvízen kívül jól eltarthatók még a tojások vízűvegoldatban is. A mézvízben jól eltartott tojások még egy év múlva is használhatók konyhai célokra; közvetlen fogyasztásra is használhatók még hat hónapos koruk után is, mivel a jól elrakott tojásnak ekkor még semmiféle kellemetlen szaga vagy íze nem érezhető.

— Lecsapott a villám. Csütörtök éjjel községünkön orkánszerű vihar vonult el, mely különösen a gyümölcsösökben okozott nagy kárt. A borzasztó égháboruban, mely nagy nyugtalanságot okozott, a villám lecsapott Nagy Lőrincz Mihály földmives Zrinyi-utcai házába s ott a falon és szobabutorokon okozott jelentéktelen sérülést. Szerencsére a szobában pihenő családnak semmi baja sem történt.

— Gyümölcsritkítás. Némi-lyik fa annyi gyümölcsöt köt, hogy valósággal roskadozik annak sulya alatt. Az ilyen tulbó termés nem kívánatos, mert a gyümölcs sulya alatt a gondos alátámasztás dacára is letörhetnek az ágak, emellett a gyümölcs apró és silányabb minőségű lesz. Az ilyen tulságosan megrakott fák egész ereje a gyümölcs kifejlésztésére fordítatik. Tessék például egy tulterhelt barackfát megnézni, azon alig fog új hajtást találni, pedig ennél a fánál a termést mindig az egyéves hajtásokon találjuk. A tulnag termés tehát a fák termő erejét is kimeríti s így nagyon is helyén való annak kiritkítása. Az alma és a körte félüket akkor ritkítsuk ki, mikor a gyümölcs dió nagyságu. A csont-hejasokat pedig a mag kifejlődése után. Ha a ritkítást elmulasztjuk, ugy a következő évben kétszeresen elveszítjük a vámon, amit az előző évben a réven nyertünk. Azt is megjegyezzük, hogy a tulnag termés sulya alatt az ágak lehajlanak s ugy is maradnak a gyümölcs leszedése után is. Már pedig az ilyen lefelé hajló ágak igen elcsufítják a fák koronáit s a fák aljára titást nagyon megnehezítik.

Ne féltsük a papírpénz értékét

Nálunk már nagyon igyekeznek igen sokan tudadni a papírpénzen s akinek aprópénze van, azt nem hajlandó az semmi kincsért sem kiadni. Aki józanul gondolkozik, aki ismeri az Osztrák-Magyar monarchia közigazdasági és pénzügyi helyzetét, aki tudja, hogy a papírpénz teljes összegében arany fedezettel van ellátva, az bizonyára egy pillanatra sem adott hitelt ennek a hazug, lelketlen hiesztelésnek. *Semmi ok arra, hogy a papírpénz*

értékének csökkenésétől vagy megszűnésétől félnünk kellene s a józan ész azt diktálja, hogy mindenki csak annyi papírpénzt váltson fel, amennyire szüksége van. Felesleges váltással azonban ne vonja el az aprópénzt a normális forgalomtól s ne okozzon ezáltal százaknak érzékeny károsodást.

Az a komikus eset állott ugyanis elő, hogy aprópénz híjján a legtöbb kereskedő nem tudja kiszolgálni vevőit. Mindenki papírpénzzel akar vásárolni 10—20—50 fillér áru portékát s mivel a kereskedők nagy része napokkal ezelőtt gyanutlanul felváltotta a behozott bankót, most odajutottak, hogy állandó vevőinek nem képesek csak néhány koronát is visszaadni.

Magától értetődik, hogy ez az állapot nem tarthat soká, s ha az ok nélkül megijedt, avagy megriasztott emberek nem fogják a maguk jószántából az aprópénz forgalmát a rendes utra terelni azáltal, hogy az összekuporgatott nikkelt és ezüstpénzt ismét a piacra hozzák, akkor nem marad más hátra, mint hogy a hatóság teljes szigorral és kiméletlenséggel állítsa vissza a régi helyzetet.

Ismételten figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy ne üljön fel semmiféle hazug hiesztelésnek, mert azzal csak a saját érdeke ellen vét. *Egyedül csak a hatóság közlései azok, melyek feltétlen hitelt érdemelnek s ezek a lehető leggyorsabban lesznek minden érdekelt tudomására hozva.*

A gazdák segítsék alkalmazottaik családjait

Ghillány Imre báró földmívelésügyi miniszter a gazdasági egyesületek elnökeihez a következő leiratot intézte:

Az 1907. évi 45. törvénycikk 49. szakasza értelmében a gazdasági cseléddel kötött szerződés megszűnik, ha a cseléd mozgósítás alkalmával bevonul és a szerződés megszűnté miatt egyik fél sem igényelhet kárpótlást. A törvénynek ez a rendelkezése, amely a szerződést kizárólag a jog szempontjából méri, nyilvánvalóan nem menthet föl senkit sem azon hazafias és emberbaráti kötelesség alól, hogy tehetsége szerint lehetőleg gondoskodjék annak a gazdasági cselédnek itthon maradt családjáról, aki a békében a magyar földnek munkása és most vérevel védelmezője. Jól tudom, hogy milyen nehéz helyzetben van ma a gazda maga is, de azt is tudom, hogy a hazafias hívó szóra minden áldozatra kész. Arra kérem tehát T. Cimedet, szíveskedjék a gazdaközönséget fölhívni, hogy a gazdasági cselédek és munkások itthon maradt családját vegyék a gazdák pártfogásukba, a családtagok alkalmazása, a járandóságok méltányos kiszolgáltatása által és általában a jótétemény bármely alkalmas módján mentsek meg őket a nyomoruságtól és az emberszeretet cselekvő munkája által a házáért küzdő harcosok könnyező családjainak szerezzenek meg a szerzetet, a részvét és a segítés áldásait.

Szabó munkások.

4 ember sacó felöltő és télikabát angolmunkára,

6 ember zsinóros vegyes magyar munkára,

1 ember disz ruhák sujtásoszában jártas magyar munkára,

1 ember cimodák és reverendák készítésére,

2 ember szalon angol munkára, **2 ember nadrág** és mellény munkára,

6 ember vegyes papi munkára állandó éves munkára szerződtek.

Szabáshoz értők volt kisiparosok előnyben részesülnek.

Több fiu tanulónak felvétetik.

Ifj. Szántó József

férfi szabó cégnél

Hódmezővásárhelyen.

Művészi kivitelű fényképek és fényképnagyítások
bármilyen nagyságban, a legrövidebb idő alatt jutányos áron készílnék

Horváthné műtermében

Eladó vendéglő és ház

Mindszinten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

Saját acetylén világítás! Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozóknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

Pincérfiu felvétetik

Cimet megmondja a kiadóhivatal

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.
Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Kerékpározók figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**, hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“ „Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióküzletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiók: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően van berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést igénylő és szakmában áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani**

M. kir. szabadalmazott tisztítószeremmel **felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok**: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetséggyöngyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály**, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszirozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavítatnak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szorin kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség**: struccollak vegyileg tisztítása, festése és göndörítése.

Vidéki rendelések főüzletben a legnagyobb figyelemmel intézettek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szives megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

A Mindszenti Takarékpénztár

bérlésében egy kétszobás
emeleti lakás,
egy

üzlethelyiség

és egy nagyméretű

borpince

kiadó. Érdeklődők az intézet helyiségében nyerhetnek felvilágosítást.

Tűzifa eladás!

Alulirott szives tudomására adja a tisztelt közönségnek, hogy a Tiszán érkezett jóminőségű, egészséges bükk hasáb

tűzifát

eredeti méter-ölben, 10 mh. máglyába kirakva méter-ölenként 44 kor., kereszt-kiölezett 40 kor. árért adja.

◆◆◆

Mindennemű **építkezési faanyagok** úgy mint bárhol, nálam is beszerezhetők a legjobb minőségben és pontos kiszolgálás mellett. — A n. é. közönség pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

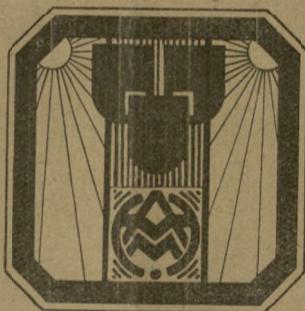
Özv. Pappálné és Rózsa Sándor fakeskedők.

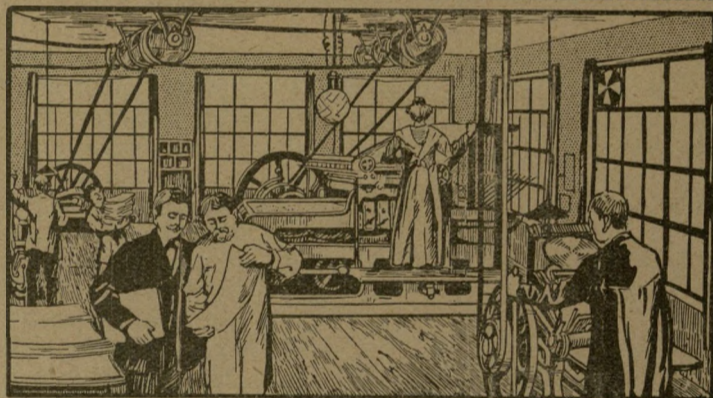
MŰVÉSZIES
NYOMTATVÁNYOK
GYÁRTÁSA

KÜLÖNLEGES NYOMÓGÉPEK
FELTŰNŐ BETŰÚJDONSÁGOK

A
MINDSZENTI LAP
KIADÓHIVATALA

MODERN
KÖNYVKÖTÉSZETI
MUNKÁK

ÚJ PAPIRFELDOLGOZÓ-GÉPEK
ÉS KIVÁLÓ SEGÉDESZKÖZÖK

HORVÁTH ANTAL-MINDSZENT